

eKasa

Metodické a praktické
poznámky k eKase

Vážení zákazníci,

Poskytujeme Vám praktické informácie, nápomocné pre jednoduché používanie ORP a VRP v zmysle zákona 289/2008 Z.z. o používaní registračných pokladníc.

Povinnosť používať registračnú pokladnicu

Používanie ORP/VRP sa od 1.7.2019 vzťahuje na každú fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá na základe **oprávnenia na podnikanie predáva tovar alebo poskytuje vymedzené služby (z prílohy č. 1 zákona o ERP)**, pričom za predaj tovaru alebo za poskytovanie vymedzených služieb **prijíma tržby v hotovosti** alebo inými **platobnými prostriedkami** nahrádzajúcimi hotovosť.

Obsah:

1. Základné pojmy – technické
2. Základné pojmy – ekonomické
3. Uvedenie pokladníc do prevádzky
4. Povinné náležitosti bločkov
5. Uchovávanie údajov

1. Základné pojmy - technické

a) ORP – (online registračná pokladnica), je súbor pokladničného programu, chráneného dátového úložiska, a hardvérových prostriedkov, ktoré zabezpečujú komunikáciu so systémom **eKasa** prostredníctvom integračného rozhrania FR SR a ďalších prostriedkov, ktoré zabezpečia plnenie povinností podľa tohto zákona.

- **Hardvérové prostriedky** – nielen registračná pokladnica ale aj tablet, PC, mobil.
- **Pokladničný program** – program online registračnej pokladnice.
- **Chránené dátové úložisko** - technické zariadenie na jednorazový a trvalý nešifrovaný zápis dátových správ a ostatných údajov vytlačených alebo odoslaných cez ORP.

b) FISKÁLNY MODUL - je hardvérové zariadenie (tlačiareň), pomocou ktorého je možné tlačiť bločky. Práca na fiskálnom module je možná len po prepojení na počítač a ekonomický alebo skladový softvér, nakoľko fiskálny modul neobsahuje klávesnicu na zadávanie PLU kódov.

c) VRP – (Virtuálna registračná pokladnica), je bezplatne prístupná online aplikácia pre podnikateľov predávajúcich tovar a/alebo poskytujúcich služby zriadená finančným riaditeľstvom a ktorá je poskytovaná výlučne prostredníctvom:

- mobilných aplikácií, ktorých vlastníkom je FR,
- klientskeho prostredia zriadeného FR na svojom webovom sídle.

K VRP je možné pristupovať pomocou počítača alebo tabletu cez webovú aplikáciu a pomocou smartphona cez mobilnú aplikáciu, ktoré sú schopné pripojenia na internet.

d) EKASA ZÓNA PODNIKATEĽA - webová aplikácia, ktorá je podnikateľovi dostupná po prihlásení na portál finančnej správy v časti **Osobná internetová zóna**. V rámci tejto

aplikácie podnikateľ získa prehľad o všetkých svojich podkladniciach a všetkých tržbách evidovaných v systéme eKasa.

2. Základné pojmy – ekonomické

- a) **TRŽBA** – platba prijatá z predaja tovaru alebo z poskytovania služby na predajnom mieste **v hotovosti** alebo **inými platobnými prostriedkami** nahrádzajúcimi hotovosť, najmä elektronickými platobnými prostriedkami alebo poukážkou oprávňujúcou na nákup tovaru alebo poskytnutie služby, okrem platby prijatej bezhotovostne prevodom na účet podnikateľa. *Tržbou je aj platba prijatá ako preddavok.*
- b) **TOVAR** – akýkoľvek výrobok, polotovár, materiál, alebo surovina predávaný podnikateľom.
- c) **SLUŽBA** – služba uvedená v prílohe č. 1 – zákona 289/2008 o **používaní ERP**.
- d) **OBRAT** – tržby znížené o sumu záporného obratu.
- e) **ZÁPORNÝ OBRAT** – súčet súm vrátení tovaru, záporných položiek zaevidovaných v ORP alebo VRP a zliav poskytnutých pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb.
- f) **ZÁPORNÁ POLOŽKA** – systém ekasa akceptuje tieto záporné položky na doklade: vrátenie, oprava, zľava, vrátené vratné obaly, odpočítaná záloha, a výmena poukazu za tovar/službu.
- g) **VRÁTENIE TOVARU** – pokladničný doklad s položkami vrátenia používame vtedy, ak ide o evidovanie **vrátenej platby za vrátený tovar alebo službu**, pričom pokladničný doklad bol už uzatvorený. Vrátenie vždy evidujeme v zápornej hodnote. **Vrátenie používame v prípade vrátenia platby za:**
- vrátený tovar,
 - tovar alebo poskytnutú službu pri ich reklamácii,
 - neposkytnutú službu.
- Doklad musí obsahovať:
- Pôvodný identifikátor z **on-line dokladu** – **UID** z pôvodného dokladu.
 - Pôvodný identifikátor z **off-line dokladu** – **OKP** z pôvodného dokladu.
- h) **OPRAVA** – za opravu sa považuje **oprava chybne zaevidovanej položky** na pôvodnom pokladničnom doklade, ktorý bol zaslaný do systému eKasa alebo uložený v chránenom dátovom úložisku.
- Doklad musí obsahovať:
- Pôvodný identifikátor z **on-line dokladu** – **UID** z pôvodného dokladu
 - Pôvodný identifikátor z **off-line dokladu** – **OKP** z pôvodného dokladu
- Pri oprave dokladu je potrebné vždy **negovať komplet celú pôvodnú položku** a v prípade potreby **nahrať novú správnu položku – so správnym množstvom a cenou**.

- i) **POLOŽKA** – údaj o predanom tovare alebo vrátenom tovare evidovanom v ORP/VRP alebo údaj o poskytnutej službe evidovanej v ORP/VRP – **v praxi sa často položka nazýva PLU.**
- j) **KUMULOVANÝ OBRAT** – súčet všetkých obrátov evidovaných v ORP/VRP od jej uvedenia do prevádzky – **v zmysle Vyhlášky 55/1994 Z.z. označované ako GT2.**
- k) **POKLADNIČNÝ DOKLAD** – doklad o prijatí tržby, doklad o vrátení platby za vrátený tovar alebo za poskytnutú službu pri ich reklamácií vyhotovený v ORP/VRP – **bloček.**
- l) **PARAGÓN** – **náhradný doklad** vyhotovený namiesto pokladničného dokladu **v prípade prerušenia prevádzky ORP.** Používa sa napríklad, ak nastane výpadok elektrickej energie alebo vznikne porucha pokladnice. Predávajúci má povinnosť údaje z vyhotovených paragónov zaevidovať v ORP **najneskôr do 10tich kalendárnych dní po uplynutí mesiaca, v ktorom bola prevádzka ORP obnovená.**

Pri zaevidovaní do funkčnej ORP sa uvádza z paragónu:

- Dátum a čas vyhotovenia paragónu - kedy bol v minulosti paragón vystavený.
 - Číslo paragónu – poradové číslo paragónu fyzicky odovzdaného kupujúcemu.
 - Číslo ORP (KP), kt. prevádzka bola prerušená.
Kópie paragónov a pokladničných dokladov zaevidované k paragónom **je povinné archivovať.**
- m) **DENNÁ UZÁVIERKA** – tlačový výstup obsahujúci údaje o denných súhrnných finančných operáciách týkajúcich sa predaja tovaru alebo poskytovania služby.
Po prechode na ORP **nemá podnikateľ povinnosť zabezpečovať** vyhotovenie dennej, prehľadovej a ani intervalovej uzávierky. V prípade, ak to jeho ekonomický softvér alebo registračná pokladnica dovoľuje, môže vyhotovovať uzávierky **pre jednoduchšie zaúčtovanie tržby do účtovníctva.** Avšak zákon to neprikazuje. Zároveň podnikateľovi **zaniká povinnosť zostavovať, tlačiť a archivovať** denné uzávierky.
Podnikateľ získa informácie o predajoch **v eKasa zóne podnikateľa** na webe Finančnej správy. Rovnako Finančná správa ani Colný úrad už nebude od podnikateľa žiadať intervalové alebo prehľadové uzávierky. Avšak podnikateľ bude **povinný na požiadanie Finančnej správy** sprístupniť alebo predložiť údaje z **chráneného dátového úložiska.**

Denné uzávierky, ktoré je možné vytlačiť na ORP zariadeniach obsahujú nasledovné informácie:

kumulovaný obrat, obrat, suma tržieb bez DPH, suma tržieb s DPH, hodnotu uhradených faktúr, sumy DPH v sadzbách 20% ,10% a 0%, záporný obrat, sumu zliav, sumu vráteného tovaru, sumu opráv, sumu neplatných dokladov, celkový obrat, celkovú daň, a základ dane, hodnotu vkladu a hodnotu výberu.

3. Uvedenie pokladníc do prevádzky

Uvedenie eKASY do prevádzky nám stanovuje §7 zákona o ERP v nasledujúcich krokoch:

1. Rozhodnete sa pre VRP alebo ORP,

2. V prípade VRP, požiadate o prihlasovacie údaje, zakúpite si malú tlačiareň bločkov, pričom zabezpečíte nonstop online prístup vášho komunikačného zariadenia (počítača, tabletu, telefónu), cez ktorého budete prijímať tržby.
3. V prípade ORP – si zakúpite novú ORP, ktoré sa už dostali do predajných ponúk od rôznych výrobcov
4. Požiadate na Finančnej správe o pridelenie kódu pokladnice eKASA klient prostredníctvom Vašej osobnej internetovej zóny na Finančnej správe.

Po overení údajov daňový úrad prideli kód ORP-KP (kód podnikateľa) bez zbytočných odkladov a sprístupní podnikateľovi v eKASA zóne možnosť:

- **požiadat o pridelenie certifikátu pre každú ORP.** V žiadosti zadávate aj heslo, ktoré použijete pri nahrávaní autentifikačného balíčka do ORP.
- Podnikateľ je povinný pred prvým použitím ORP nahráť do pokladnice všetky údaje podľa zóny eKasy. **Identifikačné údaje pokladnice** (identifikačný balíček) a **autentifikačné údaje** si podnikateľ stiahne na lokálne úložisko a nainštaluje do ORP.
 - **Identifikačné údaje** podnikateľa - obchodné meno a sídlo, IČO, DIČ, IČ DPH adresa predajného miesta, ak je iná ako miesto/sídlo podnikania, kód ORP.
 - **Autentifikačné údaje** (elektronický certifikát) - overuje identitu ORP pri komunikácii so systémom eKasa.
- Po pripojení na internet je ORP pripravená na používanie .
- Podnikateľ je povinný zabezpečiť pripojenie k internetovej sieti, ak na mieste predaja je sieť dostupná. Podľa zákona má povinnosť evidovať tržbu v systéme eKASA **bez zbytočného odkladu** po jej prijatí. A teda v reálnom čase, kedy vytlačíte bloček z pokladne, vaša ORP vysiela cez internet tento bloček aj do systému eKASA, ktorá mu automaticky prideli **unikátny identifikačný kód- UID**, ktorý sa na bločku priamo vytlačí.
- Môže sa však stať, že sa nachádzate na mieste, kde internetové pripojenie kolíše, alebo vypadáva a teda dôjde k jeho prerušeniu. Pre takéto prípady Finančná správa zaviedla tzv. hraničnú dobu odozvy.
- **Hraničná doba odozvy – je** časový úsek od prvého odoslania dátovej správy, počas ktorej bude podnikateľovi pridelený UID zo systému eKASA **-2 sekundy**.
- Podnikateľ je povinný čakať na zaevidovanie dokladu na portál FR SR, práve tieto 2 sekundy.

V prípade dočasného výpadku internetového pripojenia, bude vytvorený doklad v režime **Off-line**. Dátová správa sa uloží a podnikateľ je povinný do 96 hod. odoslať ju do systému eKASA (teda zabezpečiť internetové pripojenie).

Bloček, ktorý sa vytlačí, nesie na sebe napísanú informáciu „OFFLINE DOKLAD“.

V prípade, že na predajnom mieste podnikateľ nevie zabezpečiť pokrytie internetom, má podnikateľ povinnosť, okrem podania žiadosti o pridelenie kódu ekasa klient na FS, podať aj žiadosť:

- **o povolenie odkladu** zasielania údajov (dodatočné zasielanie najneskôr do 30 dní), ktorá sa taktiež podáva elektronicky cez stránku Finančnej správy (opäť cez katalóg formulárov, ak by sa niekto pýtal)
- predložiť potvrdenie od poskytovateľov internetového pripojenia, že ide o tzv. „biele miesto“, miesto bez pokrytia internetovým signálom.

4. Povinné náležitosti bločkov

Do systému eKASA sa odosielajú informácie z nasledujúcich pokladničných dokladov:

- a. PD štandardný predaj
- b. PD s vrátením
- c. PD s opravou
- d. PD pri predaji jednoúčelového poukazu (od 01.10.2019)
- e. PD pri výmene jednoúčelového preukazu za tovar/službu (od 01.10.2019)
- f. Paragón
- g. Pokladničný doklad pri úhrade faktúry
- h. Neplatný doklad
- i. Vklad do pokladnice
- j. Výber z pokladnice

ORP vystavuje bločky v troch režimoch:

- a) **ON-LINE REŽIM** – pokladnica je pripojená na internet, údaje z bločkov sú automaticky odosielané do systému eKasa klient. Povinné náležitosti bločkov vystavených v on-line režime sú nasledovné:
1. **Číslo dokladu** - Uvádza sa číslo pokladničného dokladu pre každý kalendárny mesiac vzostupne od čísla jeden.
 2. **UID – Unikátny identifikátor dokladu.** Unikátny identifikátor pokladničného dokladu, ktorý je vyhotovený pri predaji tovaru alebo služby. **Pridelí ho systém eKasa.** Slúži na overenie pravosti a platnosti pokladničného dokladu. V grafickej podobe je súčasťou QR kódu. Uvádza sa aj na dokladoch „**Neplatný doklad**“, „**Vklad**“ a „**Výber**“.
 3. **OKP – Overovací kód podnikateľa.** Kód vygenerovaný ORP – registračnou pokladnicou v čase vyhotovenia dokladu. Ide o kryptografickú informáciu **podpisového kódu podnikateľa.** Uvádza sa aj na dokladoch „**Neplatný doklad**“, „**Vklad**“ a „**Výber**“.
 4. **UIK – unikátny identifikačný kód kupujúceho.** Ide o ľubovoľný číselný znak alebo alfanumerický reťazec identifikujúci kupujúceho (IČO, DIČ, číslo zákazníka). Uvedie sa na doklade po dohode kupujúceho a predávajúceho. **Je to nepovinný údaj.**
 5. **QR kód** – každý pokladničný doklad musí obsahovať povinný čitateľný QR kód.
- b) **OFF-LINE REŽIM** – pokladnica nie je pripojená na internet, údaje z bločkov sú odosielané do systému eKasa klient oneskorene, po obnovení pripojenia na internet. Povinné náležitosti bločkov vystavených v off-line režime sú nasledovné:
1. **Slovná informácia** - doklad bude obsahovať slová **OFF-LINE DOKLAD.**
 2. **Číslo dokladu** - Uvádza sa číslo pokladničného dokladu pre každý kalendárny mesiac vzostupne od čísla jeden.
 3. **PKP – Podpisový kód podnikateľa.** Uvádza sa na doklade v off-line režime, nahrádza UID. Je to **elektronický podpis vybraných údajov dátovej správy.** Kód je vygenerovaný ORP – registračnou pokladnicou v čase vyhotovenia PD. Uvádza sa aj na dokladoch „**Neplatný doklad**“, „**Vklad**“ a „**Výber**“.
 4. **OKP – Overovací kód podnikateľa.** Kód vygenerovaný ORP – registračnou pokladnicou v čase vyhotovenia dokladu. Ide o kryptografickú informáciu

podpisového kódu podnikateľa. Uvádza sa aj na dokladoch „**Neplatný doklad**“, „**Vklad**“ a „**Výber**“.

5. **UIK – unikátny identifikačný kód kupujúceho.** Ide o ľubovoľný číselný znak alebo alfanumerický reťazec identifikujúci kupujúceho (IČO, DIČ, číslo zákazníka). Uvedie sa na doklade po dohode kupujúceho a predávajúceho. Je to nepovinný údaj.
6. **QR kód** – každý pokladničný doklad musí obsahovať povinný čitateľný QR kód.

- c) **TRÉNINGOVÝ REŽIM - Neplatný doklad.** Neplatný doklad sa vyhotovuje v skúšobnej prevádzke, v rámci zaškolenia pracovníkov, tzv. tréningový režim pokladnice. Využiť ho viete aj v rámci vyhotovenia iných dokladov, ktoré **nie sú pokladničnými dokladmi a obsahujú informácie o cene tovarov a služieb**, ak takéto doklady umožňuje kasa tlačiť, napríklad predbežný účet.

Neplatný doklad **neobsahuje QR kód** a text k jeho overeniu.

VKLAD A VÝBER

Ak podnikateľ vloží do ORP hotovosť okrem prijatej tržby, je povinný ju **bez zbytočného odkladu** po jej vložení **zaevidovať v ORP**, pričom **vyhotoví doklad VKLAD**. V tomto prípade je doklad označený slovom „**VKLAD**“.

Zároveň, ak podnikateľ vyberie hotovosť z pokladne, **zaeviduje jej výber bez zbytočného odkladu** do ORP, pričom vyhotoví **doklad VÝBER**. Doklad bude označený slovom „**VÝBER**“.

Tieto pohyby nie je podnikateľ povinný tlačiť, ani archivovať.

DÔLEŽITÉ:

- z každého bločku vie podnikateľ vytlačiť len jeden originál. Pokiaľ nejaký bloček potrebujete vytlačiť ešte raz, už sa tlačí len ako kópia originálu pričom bloček má vtlačenú slovnú informáciu „Kópia“.
- Tiež platí, že akonáhle je bloček vystavený a odoslaný do ekasy, už ho nie je možné meniť- už je v systéme a je potrebné pristúpiť k operácii vrátenie/oprava.

5. Uchovávanie údajov

- a) **CHDU** - Nové ORP disponujú chráneným dátovým úložiskom (CHDÚ), ktoré zabezpečuje jednorazový a trvalý nešifrovaný zápis dátových správ vytlačených alebo odoslaných prostredníctvom ORP. V tomto zariadení sa uchovávajú/archivujú všetky údaje, ktoré sa tlačia, vrátane nefiskálnych dokladov. Po skončení prevádzky sa musí CHDÚ archivovať (10 + 1 rokov).
- b) **Neplatný doklad** – povinnosť vytlačiť a archivovať 5 rokov.
- c) **Paragóny** – a k nim vytlačené pokladničné doklady zostáva povinnosť archivovať 5 rokov.

Podnikateľom odpadá povinnosť:

- viesť knihu ERP,
- odpadá povinnosť zabezpečiť si servisnú organizáciu a povinné údržby.

Odporúčaný denný postup práce s pokladnicou: na začiatku predaja vklad, následne príjem tržby, na konci predajného dňa výber hotovosti (bez platieb platobnými kartami) a ukončiť prácu vytvorením dennej uzávierky pre potreby zaúčtovania dennej tržby..